

Farkasfai meteorológiai állomás

Beküldés dátuma:	2016.02.04
Értéktárba rögzítve:	2016.03.10
Benyújtó kapcsolattartó személy:	Völker József
Értéktár megnevezése:	Települési értéktár
Fellelhetőség helye:	Szentgotthárd-Farkasfa

1981 és 2005 között Farkasfán működött az Országos Meteorológiai Szolgálat időjárási radarhálózata. 2005 óta automata műszerek végzik a méréseket a Szentgotthárd-Farkasfa Radarmeteorológiai Obszervatóriumban.

Az 1980-as évek elején hazánkban megépült az Országos Meteorológiai Szolgálat időjárási radarhálózata. A radarhálózat kiépítését az Országos Meteorológiai Szolgálat, a Légiközlekedés és Repülőtéri Igazgatóság és Országos Vízügyi Igazgatóság tárcaközi összefogással finanszírozta. A radarhálózat három radarállomásból állt, időrendi sorrendben az elsőt Budapesten, a másodikat Szentgotthárd-Farkasfán, a harmadikat Napkoron telepítették. Mindhárom helyen orosz gyártmányú, MRL-5 típusú időjárási radarokat telepítettek.

1981-ben Szentgotthárd-Farkasfa külterületén megépült a zalaegerszegi Agrober tervezésében és a Szentgotthárdi KTSZ kivitelezésében az őrési tájba illő, szoknyás haranglábra emlékeztető épület, amelynek tetejére került a majdnem 3 tonnás antenna rendszer. Az épület legfelső- és második szintjén telepítették az orosz radarszakértők a radar adó és vevő berendezéseit, valamint az indikátor helyiség berendezéseit.

Az MRL-5 időjárási radar két hullámsávon üzemelő nagyteljesítményű berendezés, amely képes a csapadék felhőzet felderítésére, azok folyamatos követésére, csapadék intenzitásuk és magasságuk megmérésére.

1982 januárjában 16 fő felvételével és betanításukkal megkezdődtek a radar üzemeltetési és megfigyelési feladatai.

Kezdetben – a 80-as évek elején meglévő postai hírösszeköttetésnek megfelelően – az óránkénti megfigyelések, mérések eredményei *telexen, térképes formában kerültek a különböző felhasználókhoz. A veszélyjelzés, riasztás URH telefonon történt.* Ez a manuális rendszerű radarmegfigyelés időigényes, fáradtságos radaroperátori munka volt.

1982 tavaszán, az addig Szentgotthárd városában működő szinoptikus észlelő állomás az 5 fő személyzetével együtt az obszervatórium harmadik szintjén nyert elhelyezést.

Az obszervatórium második szintjén nyert elhelyezést a háttérszennyeződést mérő labor-helyiség, ahol a mérőműszerek folyamatosan mérték a levegő lúgosságát, savasságát, NO₂ és NO, mennyiségét, valamint a troposzféra ózon tartalmát.

Farkasfai meteorológiai állomás

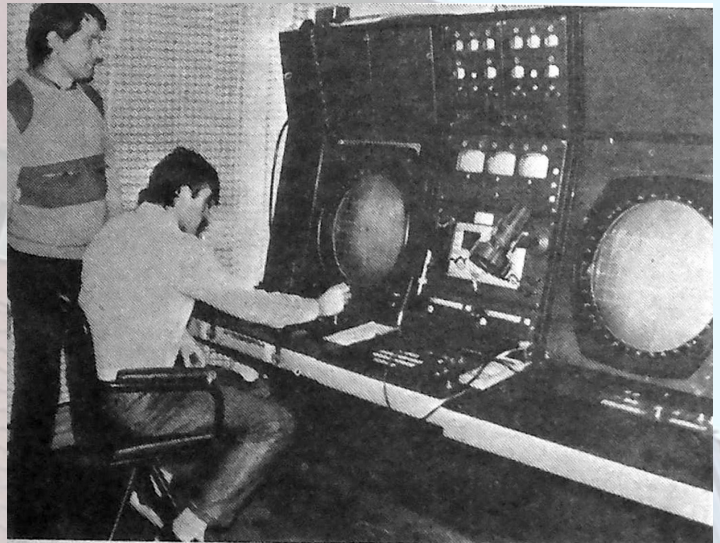
A rendszerváltás nagy változást hozott az obszervatórium munkájában is.

- Sopron és Szombathely után Szentgotthárdon is digitális telefonközpont épült.
- Beszerezhetővé vált olyan nagysebességű analóg-digitális jelátalakító, ami lehetővé tette a hatalmas adatmennyiség számítógépre való eljuttatását és azok feldolgozását.
- Számítógép vezérelte a radarmérések elindítását, a mért adatok feldolgozását, továbbítását a már jó összeköttetést biztosító postai vonalakon a budapesti radarhálózat központjába.
- A számítógépes rendszer nagymértékben könnyítette a radaroperátori munkát: Indította a negyedórás mérési ciklust, archiválta a mért megfigyelési adatokat, a felhasználási helyekre a csapadékfelhőzetet térképes formátumban továbbította.
- A szinoptikus észlelő állomás munkáját is nagymértékben megkönnyítette a finn gyártmányú MILOS típusú automata észlelő állomás.

A rendszerváltozással berobbant nagyfokú technikai fejlődés és automatizálás a munkaerőigényt is korlátozta. A mennyiségi és minőségi obszervatóriumi munka nagymértékben javult, de annak elvégzéséhez, a számítógépes rendszerfolyamat ellenőrzéséhez elegendő volt 6 fő. A 12 órás munkarendben dolgozó most már szinoptikus észlelő és radaroperátor is egyedül látta el mindkét feladatot, valamint háttérszennyeződést mérő labor mérési teendőit.

2003-2004 között az Országos Meteorológiai Szolgálat a már elavult 24 – 25 éves MRL-5 radarberendezéseket lecserélte modernebb, a mai kornak megfelelő EEC DWSR-2500 típusú amerikai időjárás radarokra.

2005 januárjában megszűnt a radar-üzemeltetés, a még használható alkatrészeket a Honvédség és a Baranyai Jégeső Elhárító Egyesülés kapta meg. A farkasfai obszervatóriumot megszüntették, az új EEC radar már nem itt, hanem a Pogányvári magaslaton egy személyzet nélküli zárt torony épületben található.

Jelenleg Farkasfán az obszervatórium műszerkertjében - személyzet nélkül - a MILOS típusú automata szinoptikus állomás és a háttérszennyeződést mérő műszerek üzemelnek, az általuk mért adatokat az automata folyamatosan Budapestre a Meteorológiai Szolgálat-hoz továbbítja.